

STADS- EN DORPSGEZICHTEN EN ART. 20 MONUMENTENWET.

HEENVLIET, gemeente Heenvliet.

Toelichting.

Het stadsgezicht, waarvan de omgrenzing op de bijgevoegde kaart (Rijksdienst voor de Monumentenzorg, tek. nr. 001) staat aangegeven omvat:

- a. de kern van het stadje, die gevormd wordt door de bebouwing rond de Markt en de Haven,
- b. de terzijde van de Markt gelegen Nederlands Hervormde kerk en de directe omgeving hiervan,
- c. de terreinen liggende om en behorende tot het kasteel Ravesteijn.

De Markt met de Haven, de ruïne van het kasteel Ravesteijn en de Hervormde kerk vormen tezamen een stedenbouwkundig gegeven, dat representatief geacht mag worden voor de oude nederzettingen in het gebied van de Zuid-Hollandse Eilanden.

Het met kastanjebomen, beplante marktveld heeft zijn beslotenheid en intimiteit tot op heden behouden dankzij de aangesloten bebouwing rond het pleintje, die zowel qua uiterlijk aspect als qua constructie en gebruik zijn historisch karakter kon bewaren. Onder deze bebouwing neemt het monumentale voormalige Ambachts-huis (Markt 11) mede door zijn ligging aan de korte (westelijke) zijde van de Markt, een bijzondere plaats in. Van algemeen belang wegens oudheidkundige en kunsthistorische waarde zijn voorts de panden Markt 9 en 10, beide met door frontons bekroonde tuitgevels, het voormalige raadhuis (Markt 12) en het hieraan grenzende pand Markt 13. Voor het aspect van Markt is evenwel het merendeel van de overige bebouwing door zijn van eenvoudige doch harmonische architectuur mede van grote waarde. De Hervormde kerk ligt terzijde van de Markt op de grens van de bebouwde kom en het agrarische gebied. Deze situatie, karakteristiek voor het type nederzetting waartoe Heenvliet gerekend kan worden, zal tengevolge van uitbreiding van de bebouwing in noordelijke en westelijke richting niet gehandhaafd kunnen blijven. Het is evenwel zaak bij het treffen van stedenbouwkundige regelingen in de directe omgeving van de Hervormde kerk met de historische ligging hiervan zoveel mogelijk rekening te houden.

De ruïne van het in de 13e eeuw gestichte kasteel Ravesteyn ligt ten zuid-westen van de kern van het stadje. In de onliggende terreinen - met graslanden, moestuinen, grachten en andere waterlopen - kan nog zeer veel van de oorspronkelijke situatie van het kasteel worden teruggevonden. Deze terreinen, enigszins afzijdig gelegen ten opzichte van de aan en op de oude dijken gelegen woon- en bedrijfsbebouwing, zijn tot nu toe onbebouwd gebleven. Deze situatie ware te handhaven.

Daar voor de directe omgeving van Heenvliet ten gevolge van voorzieningen ten behoeve van de "Europoort" in de nabije toekomst zeer ingrijpende structuurwijzigingen zijn voorzien, moet het van grote waarde geacht worden, dat zowel de stedenbouwkundige aanleg als het huidige aspect van de bebouwing van de oude kern van Heenvliet bewaard blijven en dat voorts het ruimtelijke aspect van de directe omgeving van de kasteelruïne wordt behouden.